

Met de vier beleidsdoelen beoogt IenW richting te geven aan de uitvoering van de beheertaken door ProRail:

- Een goede sturings- en verantwoordingsrelatie tussen de concessieverlener en concessiehouder:
De beheerconcessie is het instrument waarmee IenW afspraken maakt met ProRail over de uitvoering van de beheertaken. Een goede sturings- en verantwoordingsrelatie tussen concessieverlener en concessiehouder is essentieel en staat uiteindelijk in dienst van reizigers, verladers en omgeving. Geconstateerd is dat het sturingsinstrumentarium over het algemeen goed werkt, maar dat verbetering of actualisatie mogelijk is op een aantal punten mogelijk is.
- Een betrouwbare en professionele infrastructuurbeheerder:
ProRail vervult verschillende rollen. Zo is ProRail opdrachtnemer van IenW, opdrachtgever voor aannemers en verdeelt ProRail onafhankelijk de capaciteit op het spoor. IenW vindt het belangrijk dat ProRail zich in al diens rollen een betrouwbare en professionele infrastructuurbeheerder toont die afwegingen maakt vanuit het belang van reizigers, verladers en de omgeving en rekening houdt met de financiële (on)mogelijkheden. IenW acht het belangrijk dat de rol van ProRail, maar ook die van IenW, duidelijk is, juist in een veranderende context.
- Een veilig, betrouwbaar en beschikbaar spoor:
Een veilig, betrouwbaar en beschikbaar spoor is van groot belang voor een goed functionerende samenleving en economie en is essentieel voor de bereikbaarheid van Nederland. De beheerconcessie moet ProRail daarom in staat stellen om binnen de randvoorwaarde van veiligheid een zorgvuldige en transparante afweging te maken tussen het borgen van betrouwbaarheid op de lange termijn en het zo veel mogelijk beschikbaar houden van de infrastructuur voor treinverkeer op de korte termijn. Een veilig, betrouwbaar en beschikbaar spoor vraagt in de nieuwe concessieperiode nadrukkelijk aandacht vanwege de omvangrijke vervangings- en instandhoudingsopgave van de spoorweginfrastructuur.
- Een toekomstbestendig spoor:
Spoorweginfrastructuur kent een lange levensduur, waarbij onderdelen en systemen vaak tientallen jaren meegaan. Tegelijkertijd verandert de context waarbinnen het spoorstelsel opereert voortdurend. In vergelijking met de huidige beheerconcessie komt nadrukkelijker de focus te liggen op toekomstbestendigheid, en het anticiperen op lange-termijn-ontwikkelingen.

In het beleidsvoornemen zijn per beleidsdoel zo concreet mogelijke voornemens uitgewerkt.

Looptijd van de beheerconcessie

lenW is voornemens de concessie te gunnen voor een looptijd van twaalf jaar om zo goed mogelijk aan te sluiten bij de financiële reeksen van ProRail en een duidelijke, stabiele en tegelijkertijd flexibele concessie te behouden.

Doorkijk proces

De aankomende periode zullen stakeholders benaderd worden om op basis van dit beleidsvoornemen het gesprek aan te gaan met lenW over de nieuwe beheerconcessie. Beoogd wordt deze gesprekken voor de zomer 2026 af te ronden. De input van deze gesprekken wordt betrokken bij het opstellen van de nieuwe beheerconcessie. Het streven is om een internetconsultatie van de nieuwe beheerconcessie plaats te laten vinden medio 2027.

De staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat,
A.W.H. Bertram